

Anonimizált változat

Fordítás

C-745/23 – 1

C-745/23. sz. [Alenopik]ⁱ ügy

Előzetes döntéshozatal iránti kérelem

A benyújtás napja:

2023. december 5.

A kérdést előterjesztő bíróság:

Riigikohus (Észtország)

Az előzetes döntéshozatalra utaló határozat kelte:

2023. december 4.

Felülvizsgálati kérelmet előterjesztő fél:

Maksu- ja Tolliamet

Ellenérdekű fél a felülvizsgálati eljárásban:

UT

VÉGZÉS

[omissis]

Az ügy: UT szabálysértési ügye, büntetés a Tolliseadus (vám törvény) 69. §-ának (1) bekezdése alapján

[omissis]

RENDELKEZŐ RÉSZ

1. Az eljáró bíróság előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdést terjeszti az Európai Unió Bírósága elé: **Hogyan kell meghatározni azt az átváltási árfolyamot, amely alapján meg kell állapítani az**

ⁱ A jelen ügy elnevezése fiktív. Az nem egyezik az eljárásban részt vevő egyetlen fél valódi nevével sem.

(EU) 2018/1672 európai parlamenti és tanácsi rendelet 3. cikkének (1) bekezdése szerinti készpénz értékét olyan pénznem esetében, amelynek árfolyamát az Európai Központi Bank nem teszi közzé?

2. [omissis] [az eljárás felfüggesztése]

A TÉNYÁLLÁS ÉS AZ ELJÁRÁS MENETE

A peren kívüli eljárás

- 1 2023. január 13-án a Maksu- és Tolliamet (adó- és vámhatóság, Észtország) (a továbbiakban: MTA vagy közigazgatási hatóság) szabálysértés miatt jegyzőkönyvet készített UT vonatkozásában. E jegyzőkönyv szerint az eljárás alá vont személy a lányával, MM-mel aznap gyalogosan lépte át az Oroszországi Föderáció és az Észt Köztársaság közötti határt a narvai határátkelőhelyen keresztül. A határátlépéshez a zöld folyosót választotta, ami azt jelzi, hogy nem tartott magánál nyilatkozattételi kötelezettség alá tartozó árut, illetve hogy azok mennyisége nem haladja meg a jogszabályok által megengedett határértéket. Az utazók motozása során összesen 500 000 ukrán hrivnya készpénzt találtak a zsebeikben, a ruháik bélése alatt és a kabátjaik kapucnijának bélése alatt.
- 2 A 2018. október 23-i 2018/1672 európai parlamenti és tanácsi rendelet 3. cikkének (1) bekezdése szerint [omissis] azok a hordozók, akik 10 000 EUR összeget vagy azt meghaladó értékű készpénzt tartanak maguknál, kötelesek e készpénzről nyilatkozni azon tagállam illetékes hatóságainak, amelyen keresztül az Unió területére belépnek, illetve az Unió területét elhagyják, és kötelesek e készpénzt ellenőrzés céljából e hatóságok rendelkezésére bocsátani. Az UT-nél lévő 500 000 ukrán hrivnya értékének euróra történő átváltásához a közigazgatási hatóság a www.xe.com weboldalon közzétett árfolyamra támaszkodott, és arra a következtetésre jutott, hogy a határátlépés napján a készpénz értéke körülbelül 12 565 euró volt. Ezt a pénzt ezért a 2018/1672 rendelet 3. cikkének (1) bekezdése szerint be kellett volna jelenteni.
- 3 Az eljárás alá vont személy a fellebbezésében úgy nyilatkozott a közigazgatási hatóságnak, hogy a nála talált készpénz nem az övé, és hogy nem volt tudatában a készpénzre vonatkozó nyilatkozattételi kötelezettségnek. A készpénz az Észtországban tartózkodó RR ukrán állampolgáré, aki a háború miatt nem használhatja a saját pénzét. Ezért kérte az eljárás alá vont személy lányát, hogy vigye a készpénzt Észtországba. Az ukrán hrivnya árfolyamának a www.tavid.ee internetes portálon történő ellenőrzése során RR megállapította, hogy nincs szükség bejelentésre, mivel a készpénz értéke nem éri el a 10 000 eurót. Ezt az információt továbbította UT lányának, aki értesítette az az eljárás alá vont személyt. Az eljárás alá vont személy nem titokban akarta az 500 000 ukrán hrivnyát Észtországba vinni. A lopástól való félelmében rejtette a pénzt a ruhája alá.
- 4 A közigazgatási hatóság a 2023. február 13-i határozatában 150 bírságegységgel, azaz 600 euróval sújtotta az UT-t a Tolliseadus (vám törvény, a továbbiakban: TS)

69. §-ának (1) bekezdése alapján a készpénzbejelentés elmulasztása miatt. A közigazgatási hatóság ezenkívül úgy határozott, hogy elkobozza a be nem jelentett 500 000 ukrán hrivnyát a Karistusseadustik (büntető törvénykönyv, a továbbiakban: KarS) 78. §-ának (1) bekezdése, valamint 83. §-ának (2) és (6) bekezdése alapján. A közigazgatási hatóság részéről a határozat indoklása – összefoglalva – a következő volt.

- 5 UT szándékosan követett el a TS 69. §-ának (1) bekezdésébe ütköző szabálysértést. Sem a határátlépéskor nem jelentette be az 500 000 hrivnya készpénzt, sem később, a vámellenőrzés megkezdése előtt, nem tájékoztatta a vámhatóságot arról, hogy a ruházatában nyilatkozattételi kötelezettség alá eső készpénzt rejtett el. Ebből az következik, hogy a készpénzt azért rejtette el, hogy rejtve maradjon a vámellenőrzésnél.
- 6 Az eljárás alá vont személynek minden lehetősége megvolt arra, hogy felvilágosítást kapjon a készpénzre vonatkozó nyilatkozattételt érintő szabályokról. Erre sor kerülhetett volna telefonon, e-mailben vagy a határátkelőhelyen a vámhatóságot megkérdezve. Az MTA honlapján (www.emta.ee) a készpénzre vonatkozó nyilatkozattétellel kapcsolatos – orosz nyelven is elérhető – információk vannak közzétéve. Ezen a weboldalon gyorsan kideríthető, hogy a kötelezően bejelentendő összeg 10 000 eurónál kezdődik. Azokban az esetekben, amikor az Európai Központi Bank nem határozza meg egy adott pénznem árfolyamát, az a www.xe.com weboldalon található. Ritkábban használt árfolyamokra a valutát kibocsátó központi bank honlapján is rá lehet keresni (pl. bank.gov.ua az ukrán hrivnya esetében).

A körzeti bíróság előtti eljárás

- 7 A védőügyvéd megtámadta a közigazgatási hatóság határozatát, és a körzeti bíróságtól a szabálysértési eljárás megszüntetését kérte. A védőügyvéd másodlagosan az UT-val szemben kiszabott büntetés enyhítését, az elkobzás hatályon kívül helyezését és az elvett készpénznek az eljárás alá vont személy részére történő visszaadását kérte.
- 8 A Viru Maakohus (virui körzeti bíróság, Észtország) részben helyt adott a védőügyvéd keresetének, és a 2023. április 28-i ítéletében – az elkobzásra és a büntetésre vonatkozó részben – megsemmisítette a közigazgatási hatóság határozatát. Egy újabb határozatban a bíróság 100 bírságegység, azaz 400 euró pénzbírságot szabott ki UT-val szemben. A körzeti bíróság a bizonyítékként elvett 500 000 ukrán hrivnya elkobzását megszüntette, és visszaadta UT-nak e pénzt. A bíróság indokolása a következőképpen foglalható össze.
- 9 UT 2023. január 13-án anélkül lépett be az Észt Köztársaságba az Oroszországi Föderációból, hogy nyilatkozatot tett volna az 500 000 ukrán hrivnya készpénzre vonatkozóan, amelynek értéke ebben az időpontban körülbelül 12 565 euró volt. UT csak a motozás megkezdése után közölte szóban a vámhatósággal, hogy be kívánja jelenteni a készpénzt, de ekkor már késő volt, mivel az eljárás alá vont

személy a határátlépéskor a zöld folyosót választva már úgy nyilatkozott, hogy nincs bejelentendő áruja. Vitatott, hogy UT tudott-e arról, hogy a nála lévő készpénzt be kellett volna jelenteni, és hogy az 500 000 hrivnya az eljárás alá vont személy tulajdonát képezte-e.

- 10 Nem hihető UT azon állítása, miszerint nem volt tudomása a nála lévő készpénzre vonatkozó nyilatkozattételi kötelezettségről. A motozási jegyzőkönyv szerint a nála talált készpénz a zsebeiben, a ruhája bélése alatt és a kabátja kapucnijának bélése alatt volt. A nyilatkozattételi kötelezettség alá eső készpénz eltitkolását és elrejtését bizonyítja, hogy UT tisztában volt a határátlépéskor nála lévő, 10 000 eurónál nagyobb összegű készpénzre vonatkozó nyilatkozattételi kötelezettségével. UT szándékosan követte el a TS 69. §-ának (1) bekezdésébe ütköző szabálysértést.
- 11 RR tanú elmondta a bíróságnak, hogy ő kérte meg UT-t és a lányát, hogy hozzák a készpénzt Észtországba, és itt adják át neki, mivel ő maga az ukrain háború miatt nem tudja használni a pénzét. Ezt a pénzt vállalkozóként kereste, amíg Ukrajnában élt. Amikor a valutaváltóknál ellenőrizte a hrivnya árfolyamát, RR megállapította, hogy az 500 000 hrivnyára vonatkozóan nem kell nyilatkozatot tenni, mert az értéke nem érte el a 10 000 eurót. Ezt az információt továbbította UT lányának. A bíróság megállapította, hogy nincs oka kételkedni a tanú vallomásában, és hogy a be nem jelentett készpénz ezért RR tulajdonát képezi.

A felülvizsgálati kérelem

- 12 A közigazgatási hatóság megtámadta a körzeti bíróság határozatát, kéri e határozat hatályon kívül helyezését és a közigazgatási hatóság határozatának végrehajtását, vagy másodlagosan a szabálysértési ügy újbóli tárgyalásra történő visszautalását a körzeti bírósághoz.

A felülvizsgálati ellenkérelem

- 13 Az eljárás alá vont személy védőügyvédje a körzeti bíróság határozatának helybenhagyását és a felülvizsgálati kérelem elutasítását kéri.

A Riigikohus (legfelsőbb bíróság, Észtország) írásbeli kérdése

- 14 A Riigikohus (Legfelsőbb Bíróság) a Väärteomenetluse seadustik (a szabálysértési eljárásról szóló törvény) 173¹. §-ának (1) bekezdése alapján a következő kérdéseket tette fel a közigazgatási hatóságnak:

1. Milyen jogalapon (kérjük a konkrét jogszabályt és annak rendelkezését megadni) használja az MTA a www.xe.com honlapon közzétett árfolyamot az ukrán hrivnya euróra történő átváltására?
2. A határt átlépő személy hol kaphat információt arról, hogy az MTA milyen árfolyamon számítja át az ukrán hrivnya értékét euróra?

3. Úgy véli-e az MTA, hogy egy átlagosan tájékozott személy számára is hozzáférhető az az információ, hogy az ukrán hrvnya értékének euróra történő átváltása a www.xe.com honlapon található adatokon alapul?

A közigazgatási hatóság válasza

- 15 A vámérték meghatározásához szükséges pénznemek átszámításakor az MTA a 2013. október 9-i 952/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (Uniós Vámkódex) 53. cikkére, valamint a 2015. november 24-i 2015/2447/EU bizottsági végrehajtási rendelet 48. és 146. cikkére támaszkodik. Azon pénznemek esetében, amelyek árfolyamát nem teszi közzé az Európai Központi Bank, a közigazgatási hatóság a www.xe.com honlapot használja, amelyet más tagállamok gyakorlata és preferenciái alapján választott ki.
- 16 Az Észtsországba nem uniós országból készpénzzel belépő személy köteles előzetesen tájékozódni a határátlépéssel kapcsolatos vám eljárásokról mind a származási, mind a célországban. A határátlépő személynek erre észszerű lehetőségei vannak. A készpénzre vonatkozó nyilatkozattételi kötelezettségről például az MTA honlapján, valamint a határátkelőhelyeken kiosztott, észt és orosz nyelvű brosrúrákból, valamint az információs táblákról lehet tájékozódni. Abban az esetben, ha a határt átlépő személy a határátlépés előtt nem tisztázta a készpénz behozatalának vagy kivitelének részleteit, a határátkelőhelyen választhatja a piros folyosót, ahol a vámhatósággal együttműködve döntenek arról, hogy szükséges-e készpénzre vonatkozó nyilatkozattétel.

A VONATKOZÓ JOGSZABÁLYI RENDELKEZÉSEK

Uniós jog

- 17 **Az Unió területére belépő, illetve az Unió területét elhagyó készpénz ellenőrzéséről és az 1889/2005/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2018. október 23-i (EU) 2018/1672 európai parlamenti és tanácsi rendelet:**

„[...]”

1. cikk

Tárgy

E rendelet ellenőrzési rendszert hoz létre az Unió területére belépő, illetve az Unió területét elhagyó készpénzre vonatkozóan, az (EU) 2015/849 irányelvben a pénzmosás és a terrorizmusfinanszírozás megelőzése céljából meghatározott jogi keret kiegészítése érdekében.

[...]

3. cikk

A kísért készpénzre vonatkozó nyilatkozattételi kötelezettség

(1) Azok a hordozók, akik 10 000 [euró] összeget vagy azt meghaladó értékű készpénzt tartanak maguknál, kötelesek e készpénzről nyilatkozni azon tagállam illetékes hatóságainak, amelyen keresztül az Unió területére belépnek, illetve az Unió területét elhagyják, és kötelesek e készpénzt ellenőrzés céljából e hatóságok rendelkezésére bocsátani. A készpénzre vonatkozó nyilatkozattételi kötelezettség nem tekinthető teljesítettnek, ha a közölt információ téves vagy hiányos, vagy ha a készpénzt ellenőrzés céljából nem bocsátották rendelkezésre.

[...]

18 Az Unió Vámkódex létrehozásáról szóló, 2013. október 9-i 952/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet:

„[...]

3. fejezet

Valutaátszámítás és határidők

53. cikk

Valutaátszámítás

(1) Az illetékes hatóságok közzéteszik és/vagy az interneten hozzáférhetővé teszik az alkalmazandó átváltási árfolyamot, amikor a valuta átszámítása szükséges az alábbi okok valamelyike miatt:

- a) az áru vámértékének meghatározásához használt tényezők annak a tagállamnak a pénznemétől eltérő pénznemben vannak kifejezve, mint ahol a vámérték megállapítása történik;
- b) szükség van az euro értékére nemzeti pénznemekben kifejezve az áruk tarifális besorolása és a behozatali vagy kiviteli vám összegének meghatározásához, beleértve a Közös Vámtarifában szereplő értékkülbszöveket.

(2) Ha az (1) bekezdésben említettektől eltérő okokból szükséges a valutaátszámítás, az eurónak a nemzeti pénznemekben kifejezett, a vámjogszabályok keretén belül alkalmazandó értékét legalább évente egyszer rögzíteni kell.

[...]

19 Az Unió Vámkódex létrehozásáról szóló 952/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet egyes rendelkezéseinek végrehajtására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló, 2015. november 24-i (EU) 2015/2447 bizottsági végrehajtási rendelet.

„[...]

3. fejezet

Valutaátszámítás

48. cikk

A tarifális célból meghatározott átváltási árfolyamra vonatkozó rendelkezések**(A Vámkódex 53. cikke)**

(1) Az euro értékét, amennyiben a Vámkódex 53. cikke (1) bekezdésének b) pontjával összhangban arra szükség van, havonta egyszer kell rögzíteni.

Az alkalmazandó átváltási árfolyam az Európai Központi Bank által a hónap utolsó előtti napját megelőzően megállapított legutolsó árfolyam, amely a következő hónapban érvényes.

Amennyiben azonban a hónap kezdetén alkalmazandó árfolyam több mint 5 %-kal eltér az Európai Központi Bank által ugyanazon hónap 15. napja előtt megállapított árfolyamtól, a hónap 15. napjától a szóban forgó hónap végéig az utóbbi árfolyamot kell alkalmazni.

(2) Amennyiben valutaátszámításra van szükség a Vámkódex 53. cikkének (2) bekezdésében említett bármely ok miatt, az euro nemzeti pénznemekben kifejezett értékeként az Európai Központi Bank által október első munkanapján megállapított árfolyam alkalmazandó, amely árfolyamot a következő év január 1-jei hatállyal kell alkalmazni.

(3) A tagállamok változatlanul hagyhatják az euróban meghatározott összeg nemzeti valutában kifejezett értékét, amennyiben az éves kiigazítás időpontjában a szóban forgó összegnek az átváltása a nemzeti pénznemben kifejezett értéknek kevesebb mint 5 %-os változását eredményezi. A tagállamok az átváltás után kapott összeget felfelé vagy lefelé kerekíthetik a legközelebbi tizedesjegyig.

[...]

3. fejezet

Az áruk vámértéke

146. cikk

Valutaátszámítás a vámérték megállapítása céljából**(A Vámkódex 53. cikke (1) bekezdésének a) pontja)**

(1) A Vámkódex 53. cikke (1) bekezdése a) pontjának megfelelően a vámérték megállapítása céljából történő valutaátszámításhoz a következő átváltási árfolyamokat kell használni:

- a) azon tagállamok esetében, amelyek pénzneme az euro, az Európai Központi Bank által közzétett átváltási árfolyam;
- b) azon tagállamok esetében, amelyek pénzneme nem az euro, az illetékes nemzeti hatóság által közzétett átváltási árfolyam, vagy ha a nemzeti hatóság az átváltási árfolyam közzététele céljából kijelölt egy magánbankot, akkor az ezen magánbank által közzétett átváltási árfolyam.

(2) Az (1) bekezdésnek megfelelően alkalmazandó átváltási árfolyam a minden hónap utolsó előtti szerdáján közzétett átváltási árfolyam.

Ha ezen a napon nem tettek közzé átváltási árfolyamot, akkor a legutolsó közzétett árfolyam alkalmazandó.

(3) Az átváltási árfolyam a következő hónap első napjától kezdődően egy hónapig érvényes.

(4) Ha az (1) és (2) bekezdésben említettek szerint nem került sor átváltási árfolyam közzétételére, a Vámkódex 53. cikke (1) bekezdésének a) pontja alkalmazásában használandó árfolyamot az érintett tagállam határozza meg. Az árfolyamnak a lehető legpontosabban tükröznie kell az érintett tagállam pénznemének értékét.

[...]

Az észti jog

20 Tsiviilseadustiku üldosa seadus (a polgári törvénykönyv általános részéről szóló törvény)

„[...]

48. § A dolog meghatározása

Dolognak minősülnek azok a tárgyak, jogok és egyéb vagyoni elemek, amelyek valamely jog tárgyát képezhetik.

[...]

65. § A dolog értéke

A dolog értéke a szokásos érték, kivéve, ha jogszabály vagy szerződés másként nem rendelkezik. A dolog szokásos értéke annak átlagos helyi eladási ára (piaci ár).

[...]

AZ ELJÁRÓ BÍRÓSÁGI TANÁCS ÁLLÁSPONTJA

- 21 [omissis] UT-nek a TS 69. §-ának (1) bekezdése alapján történő megbüntetésének a feltétele többek között, hogy az Oroszországból Észtországba nyilatkozattétel nélkül behozott 500 000 ukrán hrivnyának a [...] 2018/1672 rendelet 3. cikkének (1) bekezdése értelmében vett értéke a cselekmény elkövetésének az időpontjában legalább 10 000 euró volt. Hogy ez így volt-e, az a hrivnyának euróra való átszámításához használt átváltási árfolyamtól függ. Az Európai Központi Bank nem teszi közzé az ukrán hrivnya árfolyamát. A szabálysértési ügyben nem vitatott, hogy azon kevés szolgáltatók egyike, amely magánszemélyektől vásárolt hrivnyát az észt piacon (Tavid AS), ezt olyan átváltási árfolyamon tette, amely szerint 500 000 hrivnya értéke kevesebb volt, mint 10 000 euró. A közigazgatási hatóság által hivatkozott www.xe.com honlapon közzétett átváltási árfolyam alapján azonban az eljárás alá vont személy 10 000 eurónál nagyobb értékű hrivnyával lépte át a határt.
- 22 Mivel sem a vonatkozó európai uniós rendeletek szövegéből, sem a Bíróság eddigi ítélkezési gyakorlatából nem lehet egyértelmű következtetéseket levonni arra vonatkozóan, hogy a jelen esetben hogyan kell meghatározni a helyes átváltási árfolyamot, az eljáró bírósági tanács célszerűnek tartja, hogy a kérdést előzetes döntéshozatalra a Bíróság elé terjessze. Az eljáró bírósági tanács az alábbiakat emeli ki.
- 23 A [omissis] 2018/1672 rendelet az Unió területére belépő, illetve az Unió területét elhagyó készpénz ellenőrzésére vonatkozik. A készpénzre vonatkozó nyilatkozattételi kötelezettséget e rendelet 3. cikke tartalmazza. E cikk (1) bekezdése értelmében azok a hordozók, akik 10 000 euró összeget vagy azt meghaladó értékű készpénzt tartanak maguknál, kötelesek e készpénzről nyilatkozni azon tagállam illetékes hatóságainak, amelyen keresztül az Unió területére belépnek, illetve az Unió területét elhagyják, és kötelesek e készpénzt ellenőrzés céljából e hatóságok rendelkezésére bocsátani. A készpénzre vonatkozó nyilatkozattételi kötelezettség nem tekinthető teljesítettnek, ha a közölt információ téves vagy hiányos, vagy ha a készpénzt ellenőrzés céljából nem bocsátották rendelkezésre. A fent említett rendelet 14. cikke szerint minden tagállam köteles a 3. cikkben meghatározott kísért készpénzre vonatkozó nyilatkozattételi kötelezettség elmulasztása esetén alkalmazandó szankciókat bevezetni. Az észt jog az ilyen jogsértést a TS 69. §-a szerint szankcionálja, amely felelősségre vonást ír elő nyilatkozattételi kötelezettség alá eső árunak vagy készpénznek nem uniós országból való behozatala vagy Észtországból nem uniós országba való kivitele esetén, ha elmulasztják az árura vagy készpénzre vonatkozó nyilatkozattételt (amennyiben a be nem jelentett készpénz értéke meghaladja a 40 000 eurót, a cselekmény a KarS 391. §-ába ütköző bűncselekménynek minősülhet).

- 24 Ugyanakkor sem a 2018/1672 rendelet, sem annak végrehajtási rendelete (a 2021. május 11-i (EU) 2021/776 bizottsági végrehajtási rendelet) nem határozza meg, hogy a tagállam illetékes hatóságának milyen jogalapon kell meghatároznia annak a külföldi pénznemnek az árfolyamát, amellyel a hordozó az Unió területére belép vagy azt elhagyja. Az Unió vámhatárát külföldi pénznemben átlépő készpénz euróra történő átszámításának az eljárását sem a vámtörvény, sem más nemzeti jogszabály nem szabályozza.
- 25 A jelen szabálysértési ügyben az eljárás alá vont személy 500 000 ukrán hrivnya készpénzzel utazott Észtországba, amelyre vonatkozóan nem tett nyilatkozatot az illetékes hatóságok felé. Az MTA a www.xe.com honlapon közzétett árfolyam alapján az 500 000 ukrán hrivnya 2023. január 13-i értékét körülbelül 12 565 euróra becsülte. Az eljáró bírósági tanács azon kérdésére, hogy az MTA milyen jogalapon használja a www.xe.com honlapon közzétett árfolyamot az ukrán hrivnya euróra történő átszámítására, a közigazgatási hatóság azt válaszolta, hogy az ezen a honlapon közzétett árfolyamot használja azon pénznemek esetében, amelyek árfolyamát az Európai Központi Bank nem teszi közzé. A weboldal kiválasztása más tagállamok gyakorlatán és preferenciáin alapul. A közigazgatási hatóság nem szolgáltatott olyan jogalapot, amely alapján a www.xe.com weboldalon közzétett árfolyamok jogilag relevánsnak minősülhetnek.
- 26 A közigazgatási hatóság rámutatott, hogy a külföldi pénznemben lévő készpénz vámértékének meghatározását az [omissis] Unió Vámkódex létrehozásáról szóló 952/2013 rendelet (a továbbiakban: Vámkódex) és a [omissis] 952/2013 rendelet rendelkezéseinek végrehajtására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló 2015/2447 bizottsági végrehajtási rendelet (a továbbiakban: Vámkódex végrehajtási rendelete) szabályozza. A Vámkódex 1. cikke szerint ez a rendelet állapítja meg az Unió vámterületére beszállításra kerülő vagy onnan kiszállításra kerülő árukra alkalmazandó általános szabályokat és eljárásokat. A valutaátszámítást a rendelet 53. cikke szabályozza, amely az (1) bekezdésben előírja, hogy az illetékes hatóságok közzéteszik és/vagy az interneten hozzáférhetővé teszik az alkalmazandó átváltási árfolyamot, amikor a valuta átszámítása szükséges az alábbi okok valamelyike miatt: a) az áru vámértékének meghatározásához használt tényezők annak a tagállamnak a pénznemétől eltérő pénznemben vannak kifejezve, mint ahol a vámérték megállapítása történik; b) szükség van az euro értékére nemzeti pénznemekben kifejezve az áruk tarifális besorolása és a behozatali vagy kiviteli vám összegének meghatározásához, beleértve a Közös Vámtarifában szereplő értékkülbségeket. E cikk (2) bekezdése szerint: ha az (1) bekezdésben említettektől eltérő okokból szükséges a valutaátszámítás, az eurónak a nemzeti pénznemekben kifejezett, a vámjogszabályok keretén belül alkalmazandó értékét legalább évente egyszer rögzíteni kell.
- 27 Mivel az Unió területére belépő, illetve az Unió területét elhagyó készpénz ellenőrzését a 2018/1672 külön rendelet szabályozza, az eljáró bírósági tanács először is nincs meggyőződve arról, hogy szakszerű lenne a 2018/1672 rendelet 3. cikkének (1) bekezdésében előírt kötelezettség meghatározásakor az előző

pontban említett általános szabályból kiindulni. Ennek ellentmond az is, hogy a 2018/1672 rendelet egyetlen esetben sem utal a Vámkódex alkalmazására. Az sem egyértelmű, hogy a készpénz a Vámkódex értelmében vett árunak minősül-e. Attól a kérdéstől, hogy a készpénz árunak minősül-e, függ többek között, hogy – amennyiben a Vámkódex alkalmazhatósága tekintetében igenlő válasz születik – a külföldi pénznemek euróra történő átszámítása a Vámkódex 53. cikke (1) bekezdésének a) pontján vagy (2) bekezdésén alapul-e. A Vámkódex 53. cikke (1) bekezdésének b) pontja, amely az áruk tarifális besorolására és a behozatali vagy kiviteli vám összegének meghatározására vonatkozó valutaátszámításra vonatkozik, valószínűleg nem releváns. A Vámkódex 53. cikke (1) bekezdésének a) pontja vagy (2) bekezdésének alkalmazhatóságától függ másfelől, hogy a Vámkódex végrehajtási rendeletének mely rendelkezései minősülhetnek relevánsnak. A Vámkódex végrehajtási rendelete 48. cikkének (2) bekezdése a Vámkódex 53. cikkének (2) bekezdésében meghatározott célokra vonatkozó euróárfolyam meghatározására vonatkozik, a 146. cikk pedig a Vámkódex 53. cikke (1) bekezdésének a) pontjában említett célokra vonatkozó valutaátszámításra.

- 28 Feltételezve azonban, hogy ha annak meghatározásakor, hogy egy készpénzösszeg eléri-e a 2018/1672 rendelet 3. cikkének (1) bekezdésében meghatározott küszöbértéket, szintén a Vámkódex 53. cikke (1) bekezdésének a) pontjában említett helyzetről van szó, akkor az illetékes hatóságnak közzé kell tennie az alkalmazandó árfolyamot és/vagy elérhetővé kell tennie azt az interneten. A Vámkódexnek az ezt a rendelkezést pontosító 146. cikke (1) bekezdésének a) pontja szerint a vámérték megállapítása céljából az Európai Központi Bank által közzétett átváltási árfolyamot kell használni a pénznem értékének euróra történő átszámítására. Azokban az esetekben, amikor a szükséges átváltási árfolyamot az Európai Központi Bank nem teszi közzé, a Vámkódex végrehajtási rendelete 146. cikke (4) bekezdésének első mondata vonatkozhat ide. Ez úgy rendelkezik, hogy ha az (1) és (2) bekezdésben említettek szerint nem került sor átváltási árfolyam közzétételére, a Vámkódex 53. cikke (1) bekezdésének a) pontja alkalmazásában használandó árfolyamot az érintett tagállam határozza meg. A Vámkódex végrehajtási rendelete 146. cikke (4) bekezdésének második mondata, amely szerint az érintett tagállam által meghatározandó árfolyamnak a lehető legpontosabban tükröznie kell az *érintett tagállam* pénznemének értékét, ugyanakkor nem egyértelmű. Kétséget ébreszt, hogy a kérdéses rendelkezés nem egy harmadik ország pénznemének euróra történő átszámításához szükséges átváltási árfolyam meghatározását hivatott szabályozni, hanem csak az euróövezethez nem csatlakozott tagállam valutájának euróra történő átszámítását.
- 29 Abban az esetben, ha a készpénzre vonatkozó nyilatkozattételi kötelezettség meghatározásakor a Vámkódex 53. cikkének (2) bekezdését helyénvaló alapul venni, azaz, a Vámkódex 53. cikkének (1) bekezdésében említettektől eltérő okokból szükséges a valutaátszámítás, az eurónak a nemzeti pénznemekben¹

¹ A ford. megjegyzése: A Vámkódex 53. cikke (1) bekezdésének észt nyelvű változata itt eltér a rendelkezés német nyelvű változatának szövegétől. Míg az észt nyelvű változatban

kifejezett, a vámjogszabályok keretén belül alkalmazandó értékét legalább évente egyszer rögzíteni kell, zavarhoz vezet. A nemzeti pénznem kifejezés arra utal, hogy ez a rendelkezés is csak az euróövezethez nem csatlakozott tagállam pénznemének euróra történő átszámítását szabályozza, és hogy ez a szabály nem vonatkozik azokra az esetekre, amikor egy harmadik ország pénznemét számítják át euróra. Ezt közvetett módon az is megerősíti, hogy a Vámkódex végrehajtási rendelete 48. cikkének (2) bekezdésével összhangban az 53. cikk (2) bekezdésében említett esetekben az Európai Központi Bank által közzétett árfolyamok képezik a valutaátszámítás alapját.

- 30 Az észti jog, azaz a Tsiviilseadustiku üldosa seadus (a polgári törvénykönyv általános részéről szóló törvény) (a továbbiakban: TsÜS) 48. §-a szerint a készpénz dolognak minősül, amelynek értéke a TsÜS 65. §-a szerint a szokásos érték, kivéve, ha jogszabály vagy szerződés másként nem rendelkezik. A dolog szokásos értéke annak átlagos helyi eladási ára. A külföldi pénznem euróban kifejezett átlagos helyi eladási árának a meghatározásakor célszerű azt az átváltási árfolyamot figyelembe venni, amelyen a külföldi pénznemet – különösen a helyi piacon – euróra lehet váltani. Ezt általában a valutaváltók által közzétett valutaváltási árfolyamok tükrözik a legpontosabban. A Tavid AS honlapján található információk szerint az ukrán hrvnya vételi árfolyama 2023. január 13-án 52,7 volt. Ezzel az árfolyammal számolva 500 000 ukrán hrvnya értéke a határátlépés napján 9487,67 euró volt.
- 31 A fentiekre tekintettel az eljáró bírósági tanács úgy véli, hogy a közigazgatási hatóság felülvizsgálati kérelmének elbírálásához az Európai Unió működéséről szóló szerződés 267. cikke első bekezdésének b) pontja és harmadik bekezdése alapján előzetes döntéshozatal céljából az Európai Unió Bíróságához kell fordulni. [omissis] [az eljárás felfüggesztése]

[omissis]

„omavääring” („nemzeti pénznem”), a német nyelvű változatban „Währungen der Mitgliedstaaten“ (tagállamok pénznemei) szerepel.